

DR. NAGY ANDOR
ny. főiskolai tanár, kandidátus
Eszterházy Károly Főiskola
Eger

A halmozottan előnyös helyzetű gyermekekről

A vicc régi, a téma új is lehetne, amely szerint egy hazánkban tanuló egyetemista levelet küld haza az arabvilágba, amelyben közli, hogy minden rendben van körülötte, csupán az zavarja itt Magyarországon, hogy ő Audi A3-mal jár az egyetemre, az évfolyamtársai, sőt a professzorai viszont autóbusszal. A szülők igyekeztek a válasszal, és közölték, hogy fiúk boldogságánál semmi sem fontosabb, éppen ezért küldik hamar az autóbust.

Amikor én még gyermek voltam, akkor is voltak előnyös helyzetű gyermekek. Úgy jellemezték őket, hogy elkényeztetettek. A kényesek messziről felismerhetők voltak. Egyáltalán nem irigyelni valók.

Azóta több évtized telt el, és az idézett vicc ma már nem is hat tréfának.

A nevelés problematikus esetei ui. jelenünkben tovább bővültek a mai, tegnapi Magyarországon: egy tömegében szerény, de hatásában jelentős „új gazdagok” csemétéinek kategóriájával. Megjelenésükkel, szerepükkel tovább nőtt a hivatásukat lelkiismeretesen gyakorló pedagógusok problémája.

E kategóriába tartozók könnyen felismerhetők már a megjelenésükben, beszédmódjukban.

A gépkocsisodákból az óvodák, iskolák előtt kiszálló, csupa kiváló márkájú cipőben, ruhában megjelenő, olykor még ékszereket is magukkal hozó, értékes táskájú, mobiltelefonos gyermekekre rá van írva, hogy mások, mint a többi. Ők nem barátkoznak akárkivel, velük nem lehet akárhogy beszélni se. „Édeseik, őseik” kioktatták: csak az egészségre vigyázzanak, minden mást megvesznek nekik (még az iskolai osztályzatokba is bele tudnak szólni)!

Az óvodába, iskolába is magukkal hozzák a szülőktől beléjük táplált különbséget, különbözőséget. A szülők még azt is előírják, hogy ki üljön gyermekük mellé. Akárkivel nem szívnak egy levegőt! Az osztályfőnök általában engedelmeskedik. Jobb a béke!

Az óvodából, iskolából különórákra, foglalkozásokra utaznak. Várja őket a balett-, a zongora-, az angol- stb. tanárnő, tanár. Majd irány az otthont jelentő villalakás, a többszintes palota.

A videós-kaputelefonos házikóba jutva, a gazdagon berendezett előszobában a szobalány fogadja a fáradt gyermeket, azt követi a terített asztalhoz invitálás, a válogatás a jobbnál jobb ételekben, italokban, a lehető legdrágábbakból.

Az étkezést követi a videózás, a tévzés, a számítógépes játék és egyéb kedvelt szórakozás. Természetesen mindez a saját szobájában, amelyben a kényelmes bútorok, a legmodernebb technikai berendezések, saját vezetékes és mobiltelefon, amelyen információt kap az esti órákban, hogy megérkeztek a szülők, várják gyermeküket az ebédlőben finom vacsorával.

Újra roskadásig terített asztal, felszolgálás, kiszolgálás, érzelemmentes csevegés a gyermekkel, a napi problémák előadása naturálisan, minden a gyermek előtt – hadd ismerkedjen mielőbb a felnőttek „csodálatos” világával – egészségünkre... búcsú a naptól.

Elvonulás a saját szobákba, kimerült szendergés a könyv mellett, az újságlapok között, a televízió előtt. A gyermek rászáll az Internetre. Szörfözik. Keresi a neki nem valót!

Már megint másnap van. Még aludhatnánk, de a dallamos ébresztő riasztóan hat. Kelni kell. Irány az élményfürdő. Gyors reggeli, zsebpénz, búcsú a szülőktől, beszállás a kocsiba, megérkezés és szundikálás a kényelmetlen körülmények között.

A munkanapok „rendjét” felváltó hétvégék és ünnepnapok újjazdagéknál a különböző rendezvényeket jelentik. Kerti partik, zsúrok, fogadások, bálók váltják egymást. Magamutogatás a „köbön”. Megjelenés a legszebb ruhákban, élőzene, fellépő művészek, pincérek, szakácsok a svédasztalok mögött, mellett. Kivilágos kiviradtig. A másik héten a vendéglátó vendég lesz a másutt rendezett partin.

A szülők és a gyermekek divatbemutatói irigylésre méltóak. „Nekem is ilyen kell!” Ha a Váci utcában sincs, átugranak Bécsbe érte. Megtehetik. Telik nekik.

A többnapos ünnepre már előre programokat készítenek. Ha kedve van a gyermeknek a szülőkkel repülni valamelyik szigetre, eggyel több jegyet rendelnek, ha máshoz van kedve, úgy nem kötelező az együttlét. Érezze ő is jól magát. A szülőknek így könnyebb.

A nyári program sokszor már az előző nyáron kialakul. Hol nem voltak még? Hol érezték a legjobban magukat? Hová mennek a hozzájuk hasonlók? Görögben már többször is voltak. Törökben nem volt igazán jó. Spanyolban meleg volt. Korfun fújta a szél...

Meteorológiai előrejelzés: hol várható jó idő. Pakolás. Indulás, repülés.

A család a levegőben is ura a helyzetnek. Nekik az I. osztály dukál. Nem vegyülnek el a többiekkel. A gyermek is szokja meg, hogy ő nem egy a többi között. A repülést is megszokták, no meg azt is, hogy kiszolgálják őket. Érezzék jól magukat. Minden ki van fizetve!

Nyaralásuk valóságos pénzszerzés. Az egyik kártyapartit követi a másik. Több is van. Egyszer élünk! Legyen minél több élmény, amiről mesélhetnek a barátoknak, ismerősöknek. A sok-sok irigynek. Miért nem ügyesebbek ők is? A balgák agyonra dolgozzák magukat. Még azt is elhiszik, hogy munkából is meg lehet gazdagodni abban az országban, ahol a saját lakás életműnek számít!

A családi események piros betűs ünnepek! Szülinap, névnap, házassági évforduló... evés-ivás, ajándékozás, vendéglátás, vendéglátás, magamutogatás. Mit adunk? Mit kapunk? Pénz van, ötletben sincs hiány. Összevetés a szomszédokkal, barátokkal, a még jobb módúakkal. Nehéz a választás. Már mindenkinek mindene van. Hogy ki minek örülne igazán? Nagyon nehéz így örömet szerezni. Az ajándékok kicsomagolását követően kezdődik a szájelhúzás, az ajakbiggyesztés, a könnyek a szemekben, a bfrálat...

Az egyházi ünnepek? Minden van, csak ünneplés nincs. Ki törődik a lelkével, ha a hasa tele van, ha mindenre telik, ha a jólét szinte ingerlően hat másokra?

Húsvét: élő nyuszik a gyerekeknek, a legdrágább csokitójás, parfüm, lehetőleg párizsi...

Mikulás: élő Mikulás, nagy batyuval, tele ajándékkal...

Karácsony: „égig érő”, dúsan megrakott „aranyfenyő”, alatta díszes csomagok...Mennyből az angyal, Csendes éj, csomagbontás, evés-ivás...

Ez van. Ilyen is van! Igaz, egy szűk rétege a társadalomnak a palotás réteg, ahol sok esetben csak a boldogság, a szeretet hiányzik. A csak nagy dolog, hiszen a szeretetet nem pótolja semmi. Kevesen vannak, de a hatásuk jelentős. A kevés is sok. Különösen akkor, ha „hálnak az utcán”.

Mi pedagógusok a családra esküszünk. Az ép családra, amit nem a vagyon, a jólét, a pompa tart össze, sokkal inkább a szeretet, a megértés, a boldogság, a sok-sok közös élmény, az egymáshoz tartozás érzése. A halmozottan előnyös helyzet csak a gyermek hátrányává válhat!